

Decret ... / 2018, pel qual es regula la gestió dels residus sanitaris a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En data 5 de juliol de 1996 es va aprovar el *Decret 136/1996, d'ordenació de la gestió de residus sanitaris a la comunitat autònoma de les Illes Balears* (publicat al BOIB No. 91 de 20 de juliol de 1996), sent Illes Balears una de les comunitats autònomes pioneres en la regulació normativa per a aquest tipus de residus.

No obstant això, el temps transcorregut des d'aleshores, durant el qual s'han incorporat a la legislació espanyola, amb caràcter bàsic, diferents normes en l'àmbit de la regulació normativa en matèria de residus, i les necessitats actuals en altres àmbits com el de l'administració electrònica, la tecnificació de processos i la planificació autonòmica en aquest àmbit al costat del repartiment competencial entre el Govern de les Illes Balears i els Consells Insulars, fan imprescindible una revisió de la norma, encara vigent, esmentada.

Tot i que l'Estat Espanyol no disposa de cap norma sectorial reguladora específica dels residus generats per l'activitat sanitària, i encara que el Reglament 833/1988, de la Llei 20/1986 de residus tòxics i perillosos no s'ha derogat (però si aquesta llei), cal atènyer-se als principis, jerarquia i esquemes de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats (BOE No. 181 de 29/07/2011), modificada puntualment per la Llei 11/2012, de mesures urgents en matèria de medi ambient, que transposa la Directiva Europea Marc de Residus i marca les pautes normatives en l'ordenació i tràmits administratius en aquest àmbit.

Pel que fa al control dels fluxos de residus, aspecte de cabdal importància als efectes d'assegurar amb garanties la seva correcta gestió sense que suposi cap perill ni per al medi ambient ni, per descomptat, per a la salut de les persones, han d'incorporar-se aquells preceptes establerts pel Reial Decret 180/2015, de 13 de març, pel qual es regula el trasllat de residus a l'interior del territori de l'estat (BOE 83 de 07/04/2015).

Així, si bé els residus produïts en centres d'activitat sanitària s'agrupen en cinc grups (I a V), la qual cosa ve fent-se de forma més o menys estandarditzada, la present norma únicament ve a establir requisits addicionals específics per als grups II, III i IV, estant els de grup I i V ja prou regulats per la normativa de caràcter general abans esmentada (Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats).

Els requisits addicionals a aplicar per als grups de residus sanitaris produïts tenen com a objectiu la prevenció de riscos per a la salut. Ara bé, és imprescindible

la consecució d'una major racionalitat, tant en la segregació i classificació dels residus com en les activitats de gestió dels mateixos (des de l'emmagatzematge a la retirada i eliminació) que, d'una banda permetin disposar de les màximes garanties en la prevenció dels riscos associats i, de l'altra, introdueixin criteris de sostenibilitat dirigits a la consecució de la major eficiència possible del sistema sanitari .

Amb aquest objectiu el decret inclou: una definició de residus sanitaris que exclou els que ja disposen de regulacions específiques; una classificació més precisa seguint les normatives europees; l'adaptació i inclusió de noves possibilitats d'emmagatzematge basades en els avenços tecnològics i tècnics; l'ampliació dels terminis de retirada dels diferents grups de residus en funció del sistema de manteniment emprat en els centres sanitaris.

Però tot això exigeix una adequada execució per part del personal sanitari, que haurà de disposar d'informació precisa i de la necessària formació. El decret inclou els requisits mínims dels que ha de disposar el pla de gestió de residus sanitaris dels centres, els quals, en funció del volum anual generat haurà de ser prèviament supervisat per les autoritats sanitàries. A més també es regula la formació mínima que s'haurà d'impartir als treballadors a fi de que puguin realitzar correctament les seves funcions en aquesta matèria.

En virtut de tot l'anterior, a proposta dels consellers de Salut i de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-ho considerat el Consell de Govern de dia de de 2018,

DECRET

Capítol I

Disposicions Generals

Article 1

Objecte

El present decret té per objecte l'ordenació i control de la gestió dels residus sanitaris a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Especialment, en el que fa a les activitats de producció i gestió dels residus sanitaris per tal de prevenir riscos, tant per a les persones exposades com per a la salut pública i el medi ambient.

Article 2

Àmbit d'aplicació.

1. L'àmbit d'aplicació d'aquest decret comprèn totes les activitats de producció i gestió dels residus sanitaris incloses en els grups definits en l'article 4.

2. Queda exclosa del present Decret la gestió dels residus següents:

- a) Els residus radioactius gestionats d'acord amb el Reial Decret 102/2014, de 21 de febrer, per a la gestió responsable i segura del combustible nuclear esgotat i els residus radioactius, o norma que el modifiqui o substitueixi.
- b) Les restes humanes d'entitat suficient segons el Decret 2163/1974, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de policia sanitària mortuòria.
- c) Els cadàvers d'animals i subproductes animals, coberts pel Reglament (CE) 1069/2009 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 d'octubre de 2009, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà.
- d) Atenent a les definicions de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, els animals domèstics morts que no presentin cap de les malalties infeccioses recollides en l'Annex 1 tenen consideració de residus urbans i per tant queden exclosos de la present norma.
- e) Els medicaments caducats en els aspectes ja regulats en el Reial Decret 726/1982, de 17 de març, pel qual es regula la caducitat i devolucions de les especialitats farmacèutiques als laboratoris farmacèutics.

Article 3.

Definicions.

1. A efectes d'aquest decret s'entén per:

- a) Residu sanitari: aquells residus generats en els centres i instal·lacions contemplats a continuació a l'apartat b) i, específicament, aquells catalogats en l'epígraf 18 de la Llista Europea de residus aprovada per la Decisió de la Comissió 2014/955/UE, de 18 de desembre de 2014.
- b) Productor de residus sanitaris: qualsevol persona física o jurídica l'activitat de la qual sigui la d'assistència sanitària proporcionada en centres i serveis com, per exemple, hospitals, centres de salut, centres de drogodependència, centres mèdics, clíniques i sanatoris, centres sociosanitaris i assistencials, clíniques dentals, consultoris professionals liberals, oficines de farmàcia que realitzin formulacions magistrals o anàlisis clíniques, laboratoris d'anàlisis clíniques i d'assaigs microbiològics, bancs de sang i de material biològic humà, laboratoris d'experimentació, investigació o docència associada, instituts anatòmics forenses i establiments funeraris, servicis i centres d'atenció veterinària, explotacions ramaderes, així com qualsevol altra activitat professional o empresarial en què es duguin a terme activitats que tinguin relació amb la investigació, la prevenció, el diagnòstic i el tractament de la salut humana o animal.

També s'inclouen les activitats relacionades amb la cura i tractaments estètics, l'objectiu dels quals és la millora o modificació de l'aspecte exterior de les persones, com ara la implantació capil·lar, microimplantació de pigments, tatuatges, perforació cutània i altres d'anàloga naturalesa.

- c) Centre de producció limitada: són aquells centres i serveis sanitaris que generen una quantitat total de residus sanitaris dels grups II, III i IV inferior a 100 kg. al mes.
- d) Gestió de residus sanitaris: conjunt d'operacions encaminades a donar als residus sanitaris el tractament més adequat en funció de les seves característiques. Comprèn les operacions de manipulació, classificació, condicionament, emmagatzematge, recollida, transport i tractament per a la seva valorització o eliminació.
- e) Gestió intracentre: conjunt d'operacions dutes a terme a l'interior dels centres i serveis productors de residus sanitaris i que inclouen la seva manipulació, classificació, condicionament i emmagatzematge.
- f) Gestió extracentre: comprèn les operacions de recollida, transport, emmagatzematge i tractament de residus que es duguin a terme fora dels centres productors.

2. Per a la resta de la terminologia emprada en aquest decret són aplicables les definicions establertes a la normativa que en matèria de residus estigui en vigor i en les seves disposicions complementàries.

Article 4.

Classificació dels residus generats en activitats sanitàries.

1. Als efectes d'aquest decret els residus sanitaris es classifiquen en els grups relacionats a continuació:

- a) Grup I. Residus assimilables a domèstics o municipals. Són residus generats pels centres productors de residus sanitaris, però de característiques iguals o similars als que es produeixen a les llars.
- b) Grup II. Són residus, no peril·losos, que no plantegen les exigències especials pròpies dels grups III, IV i V; tot i que, per el seu origen i lloc de producció, requereixen mesures especials en la seva gestió.

Són els residus consistents en materials d'un sol ús, robes, guants i mascaretes utilitzats pel personal sanitari, material de cures tacat amb sang, secrecions o excrecions, envasos que continguin o hagin contingut orina, recipients de drenatge buits, bosses buides de sang o altres líquids

biològics, filtres de diàlisi, tubuladures, guixos, i en general qualsevol altre residu tacat o que hagi absorbit líquids biològics, sempre que no es tracti de residus inclosos en el grup III.

- c) Grup III. Són residus que requereixen l'adopció de mesures de prevenció en la recollida, emmagatzematge, transport, tractament i eliminació; tant dins com fora del centre productor, ja que poden generar un risc biològic per a la salut laboral i pública o el medi ambient.

Aquest grup el constitueixen els següents residus:

- i. Les restes anatòmiques i òrgans sense entitat suficient, humans o animals, així com bosses i bancs de sang, encara que no necessàriament puguin ser vehicle de transmissió d'algunes de les malalties infeccioses produïdes pels agents biològics enumerats a l'annex 1 d'aquest decret.
- ii. Les vacunes, vives i atenuades, incloent els seus envasos i els cultius i material de rebuig en contacte amb ells, procedents d'anàlisi, assajos o experimentació microbiològica i immunologia.
- iii. Els residus infecciosos per haver entrat en contacte amb persones o animals que pateixin alguna de les malalties infeccioses produïdes pels agents biològics enumerats a l'annex 1, i que puguin transmetre-les.

Aquests residus inclouen:

- Cultius d'agents infecciosos i material de rebuig en contacte amb ells, procedents d'anàlisi, assajos o experimentació microbiològica i immunologia, així com reserves d'agents infecciosos.
 - Filtres i circuits de diàlisi de màquines reservades a pacients portadors de les malalties de transmissió sanguínia següents: hepatitis B, hepatitis C, altres hepatitis de transmissió parenteral i virus de la immunodeficiència humana (SIDA).
 - Fluids corporals, sang i hemoderivats en forma líquida que puguin ser vehicle de transmissió d'alguna de les malalties infeccioses produïdes pels agents biològics enumerats en l'Annex 1.
 - Qualsevol altre residu procedent de malalts que per necessitats d'aïllament, i a criteri del centre productor, puguin ser inclosos en aquest grup.
- iv. Objectes tallants o punxants: tot instrument o objecte utilitzat en l'activitat sanitària o de millora i cura estètica, que sigui capaç de tallar o punxar, incloent sense caràcter limitatiu, agulles hipodèrmiques, fulles de

bisturí, llancetes, capil·lars, portaobjectes, cobreobjectes, pipetes Pasteur i similars, així com qualsevol altre article, que hagi estat en contacte amb productes biològics i que per posseir cantonades, vores o sortints sigui capaç de tallar o punxar.

- d) Grup IV. S'inclouen en aquest grup els residus de medicaments citotòxics i citostàtics, juntament amb el material emprat per a la seva preparació o en contacte amb ells.
- e) Grup V. Són els residus, produïts en centres sanitaris, de naturalesa química, no inclosos en els grups anteriors, tant peril·losos com no peril·losos i que requereixen mesures especials de gestió tant dins com fora del centre productor. S'inclouen en aquest grup els productes químics de laboratori, peril·losos i no peril·losos així com els residus d'amalgames procedents de cures dentals i les restes de medicaments no citotòxics o citostàtics.

2. Qualsevol residu que es generi en l'exercici de l'activitat sanitària i que, atenent a la seva naturalesa, pugui tenir característiques de més d'un grup dels definits en aquest article, o que com a conseqüència necessària de la pràctica professional sanitària estigui constituït per una barreja de residus pertanyents a diversos dels grups anteriorment definits, tindrà la consideració que resulti més exigent per a garantir la protecció de la salut i el medi ambient.

3. A l'annex 2 d'aquest Decret s'estableix la correspondència dels codis de la Llista Europea de Residus (LER) publicada mitjançant Decisió de la Comissió 2014/955/UE, de 18 de desembre de 2014 per la qual es modifica la decisió 2000/532/CE, sobre la llista de residus, de conformitat amb la Directiva 2008/98/CE del Parlament europeu i del Consell amb els grups de residus sanitaris abans definits, per tal de facilitar la classificació i gestió dels mateixos.

Article 5.

Responsabilitats i garanties d'una correcta gestió.

- 1. Les instal·lacions productores de residus sanitaris adoptaran totes les mesures que resultin necessàries per assegurar que la seva gestió es faci de conformitat amb el que estableix el present Decret i en la normativa específica aplicable.
- 2. Amb caràcter general, els residus sanitaris tindran sempre un titular responsable, qualitat que correspondrà al productor o gestor dels mateixos.

Capítol II

Operacions de gestió intracentre

Article 6.

Condicions generals per a la gestió intracentre.

1. Totes les etapes de la gestió intracentre dels residus sanitaris hauran d'atendre a criteris de separació, higiene, innocuïtat i economia, i complir amb la normativa de prevenció de riscos laborals. S'implantarà un sistema de recollida diferenciada per als residus sanitaris d'acord amb la classificació establerta anteriorment.
2. Els centres productors hauran de designar una persona responsable per a exercir les funcions d'organització i supervisió de totes les operacions de gestió intracentre dels residus sanitaris.
3. Els residus s'hauran d'introduir en envasos en el moment de la seva generació. Aquests envasos poden ser bosses o recipients i les seves característiques seran les d'ús únic, resistència a la càrrega, opacitat, impermeabilitat i tancament que impedeixi la seva obertura accidental. En els articles 8, 9 i 10 s'estableixen les característiques específiques dels envasos per a cadascun dels grups de residus sanitaris. No està permès el transvasament de residus entre envasos.
4. Els residus, degudament classificats en els seus respectius envasos segons estableix aquest decret, s'emmagatzemaran en llocs específicament destinats a aquesta finalitat, tal com es descriuen en l'article 7 d'aquest Decret, fins que siguin retirats pel gestor corresponent.
5. El trasllat dels residus des dels punts de generació fins als llocs d'emmagatzematge, intermedi o final, es realitzarà periòdicament utilitzant contenidors o suports d'estructura rígida i rodant, de fàcil neteja i desinfecció. Els envasos han d'estar perfectament tancats abans del transport i mai es podran arrossegat ni utilitzar mètodes de transport que afectin la seva integritat.
6. Els residus sanitaris dels Grups I i V es gestionaran segons la normativa general en matèria de residus. Les bosses i recipients empleats no podran induir a confusió amb els grups II, III i IV.

Article 7.

Requisits de l'emmagatzematge intracentre de residus sanitaris.

1. Els residus sanitaris dels grups III i IV s'emmagatzemaran en locals tancats que compleixin amb els següents requisits:
 - Seran d'ús exclusiu i estaran separats de les zones en què es realitzi l'activitat sanitària o qualsevol altra aliena a la gestió de residus.
 - Estaran senyalitzats i amb accés limitat a les persones autoritzades.
 - Estaran protegit d'accessos d'insectes, rosegadors i altres animals.

- La seva capacitat s'ajustarà al volum de generació màxim previst per al centre, tenint en compte els terminis màxims de retirada indicats en aquest Decret.
- Comptaran amb els elements i equips necessaris per a permetre un emmagatzematge higiènic i ordenat, així com per a la correcta higiene del personal.
- El sòl, els paraments i els equipaments indicats en el punt anterior seran resistents, impermeables i de fàcil neteja i desinfecció.
- Han de disposar de presa d'aigua i desaigua.
- Disposaran de ventilació adequada, natural o forçada.

2. Els residus del grup II es podran dipositar en una zona específica i acotada dels mateixos locals indicats per als grups III i IV o en contenidors estancs exclusius, senyalitzats i d'estructura rígida, que permetin una fàcil neteja i desinfecció. I n cap cas ni en cap moment podran estar a la intempèrie.

3. A més de les zones d'emmagatzematge descrites en els articles anteriors, en els centres i establiments podran existir àrees d'emmagatzematge intermedi situades en zones properes a les de producció. No podran situar-se en dependències amb activitat sanitària pròpiament dita ni en zones de trànsit, sinó en espais específics que disposin de ventilació adequada. L'emmagatzematge d'envasos o contenidors per a residus serà compatible, en aquests casos, amb productes destinats a la neteja i desinfecció, sempre que es garanteixi la seva correcta separació i es disposi dels mitjans per evitar contaminacions.

4. Els centres de producció limitada poden emmagatzemar els residus produïts, de grup II, III i IV, en un local o emplaçament que compleixi amb els requisits establerts per a les zones d'emmagatzematge intermedi, com estableix el punt 3, o en armaris frigorífics o congeladors .

5. En els centres o establiments que disposin de magatzems intermedis, el trasllat al magatzem final haurà de realitzar-se en un termini màxim de 24 hores. Aquests terminis, igual que tots els que s'estableixen en aquesta norma, es computaran a partir del moment en què s'inicia el dipòsit dels residus.

6. Queda prohibit el dipòsit de residus sanitaris en llocs diferents dels especificats en aquest decret.

Article 8.

Gestió intracentre dels residus inclosos en el Grup II.

Els residus del grup II es disposaran, recolliran i s'emmagatzemaran d'acord amb els següents requisits:

1. Es recolliran en bosses de color verd, amb galga mínima 300 i el volum de la qual sigui de 100 litres com a màxim. Aquestes bosses hauran d'identificar-se fent constar la unitat on s'ha generat, la data d'inici d'ús i la data de tancament.
2. L'emmagatzematge es realitzarà d'acord amb el que estableix l'article 7.
3. El temps màxim d'emmagatzematge intracentre complirà els següents terminis:
 - 72 hores quan es realitzi a temperatura ambient.
 - 7 dies quan es realitzi en contenidors que disposin d'un germicida que asseguri que no hi ha proliferació bacteriana.
 - 14 dies quan es realitzi a temperatura no superior a 4°C.
 - 30 dies per als centres de producció limitada en cas que els residus es mantinguin en estat de congelació.

Article 9.

Gestió intracentre dels residus inclosos en el Grup III.

Els residus del grup III es disposaran, recolliran i emmagatzemaran de manera selectiva, d'acord amb els següents requisits:

1. Es recolliran en bosses de color groc, de galga 300 i el volum de les quals sigui de 60 litres com a màxim o en recipients que tinguin les següents característiques: estancs, opacs, resistents a la càrrega, amb una composició que garanteixi que en la seva destrucció s'eviten o minimitzen emissions tòxiques, tancament hermètic, asèpsia total en el seu exterior i de volum de 60 litres com a màxim. Els contenidors seran de color negre excepte els que s'utilitzin per tallants i punxants que seran de color groc.
2. Els envasos estaran identificats amb l'anagrama/pictograma internacional que indiqui *bio-risc*, de l'annex 3. Els elements de transport i, si s'escau, contenidors finals també disposaran d'aquesta identificació.
3. Tots els envasos s'han d'identificar fent constar la unitat on s'han generat, la data d'inici d'utilització del contenidor i la data de tancament.
4. L'emmagatzematge es realitzarà d'acord amb el que estableix l'article 7.
5. Els terminis màxims d'emmagatzematge intracentre seran els següents:

- 72 hores quan es realitzi a temperatura ambient, excepte per tallants i punxants.
- 7 dies quan sigui a temperatura no superior a 4°C, excepte tallants i punxants.
- 30 dies per als centres de producció limitada sempre que es mantinguin en estat de congelació.
- Per residus tallants i punxants serà de 90 dies en tots els casos.

Article 10.

Gestió intracentre dels residus inclosos en el Grup IV.

1. Els residus del grup IV es disposaran i recolliran de forma selectiva, conforme als següents requisits:

- a) En recipients rígids de color blau que tindran les següents característiques: estancs, opacs, resistent a la càrrega, amb una composició que garanteixi que en la seva destrucció s'evitin o minimitzin emissions tòxiques, tancament hermètic, asèpsia total en el seu exterior i volum de 60 litres com a màxim.
- b) Els recipients han d'estar identificats amb la llegenda *material citotòxic, citostàtic o contaminat químicament*, segons annex 4. Els elements de transport i, si s'escau, contenidors finals, també disposaran d'aquesta identificació.
- c) Tots els envasos s'hauran d'identificar fent constar la unitat on s'han generat, la data d'inici d'utilització del contenidor i la data de tancament.
- d) El seu emmagatzematge es realitzarà de la mateixa manera que per als residus de grup III segons el que indica l'article 7 i, en qualsevol cas, el temps màxim d'emmagatzematge intracentre serà de 6 mesos.

Article 11.

Documentació per a la gestió intracentre.

1. Tots els productors de residus sanitaris, excepte els centres de producció limitada, hauran d'elaborar un *Pla Intern de Gestió de Residus*, que contindrà almenys els següents apartats:

- Dades d'identificació de l'entitat titular del centre, servei o establiment sanitari i, si escau, del seu director o gerent.

- Identificació dels responsables de la gestió dels residus al centre.
- Característiques generals del centre i quantitats previstes de generació de cada grup de residus, ja siguin del grup II, III i IV produïts en cada secció o departament corresponent.
- Descripció de la sistemàtica de classificació dels residus sanitaris entre els diferents grups i com es gestiona la seva recollida, transport intern i emmagatzematge.
- Descripció dels tipus d'envasos utilitzats per dipositar els residus.
- Descripció de la ubicació i característiques dels magatzems.
- Descripció del programa de neteja i desinfecció de contenidors de residus, dispositius de transport intracentre i magatzems.
- Descripció dels terminis d'emmagatzematge i de retirada dels residus fora del centre, amb la identificació del gestor autoritzat.
- Descripció, si escau, dels tractaments de valorització i eliminació intracentre, així com la previsió de mesures de minimització en la generació.
- Programa de formació del personal implicat en la gestió dels residus sanitaris i mesures preventives de seguretat i salut en el treball que ha de seguir tot el personal implicat en les tasques associades.
- Pla de contingència amb les mesures a adoptar en cas d'emergència: descripció d'equips materials i personals, i procediments previstos per a casos d'emergència derivades de la gestió intracentre, lesions corporals o altres incloent instruccions escrites per a situar en les diferents dependències generadores de residus. S'establirà un protocol d'actuació per al cas d'abocament accidental o vessament de residus de les classes III i IV.
- Mesures de control i seguiment del pla.
- Documentació relacionada.

2. El pla intern de gestió de residus i la documentació relacionada haurà de presentar-se per a la supervisió davant la Direcció General competent en matèria de Salut Pública del Govern de les Illes Balears, comptant amb un exemplar a disposició de l'autoritat competent en tots els centres productors.

3. Tots els centres de producció limitada de residus sanitaris hauran d'elaborar un *Document Bàsic de Gestió de Residus*, que haurà d'estar a disposició de l'autoritat competent en cada centre productor i contemplarà com a mínim:

- Dades d'identificació de l'entitat titular del centre, servei o establiment sanitari i, si escau, del seu director o gerent.
- Identificació dels responsables de la gestió dels residus en el centre.
- Descripció i quantitats previstes dels tipus de residus produïts, classificats per grups, i dels envasos utilitzats per dipositar-los.
- Descripció de la sistemàtica de classificació, recollida i emmagatzematge intracentre dels residus indicats a l'apartat anterior.
- Descripció de la ubicació i característiques dels locals, emplaçaments o equips destinats a l'emmagatzematge dels residus produïts així com del programa de neteja i desinfecció dels mateixos.
- Descripció dels terminis d'emmagatzematge i de retirada dels residus fora del centre, amb la identificació del gestor autoritzat.
- Programa de formació del personal implicat en la gestió dels residus i mesures preventives de seguretat i salut en el treball que ha de seguir tot el personal implicat en les tasques associades.
- Mesures d'emergència. Descripció d'equips materials i personals, i procediments previstos per a casos d'emergència derivats de la gestió intracentre, lesions corporals o altres incloent instruccions escrites per a situar en les diferents dependències generadores de residus. S'establirà un protocol d'actuació per al cas d'abocament accidental o vessament de residus de les classes III i IV.

Article 12.

Arxiu cronològic.

1. Els productors de residus sanitaris han de tenir i portar al dia un arxiu físic o telemàtic on es farà constar, separatament per a cada grup i per ordre cronològic, l'origen dels residus, la seva quantitat, naturalesa, destinació, mètodes i llocs de tractament dels residus, així com el mitjà de transport i les dates de generació i cessió.

2. Aquesta informació es guardarà arxivada durant, almenys, tres anys i estarà a disposició de les autoritats competents als efectes d'inspecció i control.

Article 13.

Formació del personal.

1. Els titulars dels centres i serveis productors de residus sanitaris hauran de garantir la formació en matèria de residus sanitaris a tot el personal implicat en la gestió dels mateixos.
2. Per realitzar aquesta tasca, s'establirà un programa en què hauran d'estar descrites totes les activitats de formació previstes, el temari i l'acreditació rebuda pel personal de la formació impartida. Tota la documentació relacionada en aquest apartat estarà a disposició de l'autoritat competent.
3. La formació ha de ser específica de l'activitat i del centre on es realitza i contínua en el temps. El personal de nova incorporació l'ha de rebre abans de començar la seva activitat laboral.
4. Per facilitar la correcta gestió dels residus sanitaris dels centres i establiments podran exposar en llocs visibles el material gràfic que considerin oportú.

Capítol III

Operacions de gestió extracentre dels residus sanitaris.

Article 14.

Requisits bàsics.

1. Les operacions de gestió extracentre es realitzaran de manera que no es perjudiqui el medi ambient, a la salut pública ni a la salut dels treballadors i evitant en tot moment el trasllat de la contaminació o deteriorament ambiental a un altre medi receptor.
2. Les persones físiques o jurídiques que realitzin qualssevol operacions de gestió dels residus sanitaris han de disposar dels registres i autoritzacions administratives en els termes que preveu la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, així com la seva normativa de desenvolupament.

Article 15.

Condicions exigibles per a la recollida i transport extracentre.

1. Els residus sanitaris es transportaran i emmagatzemaran respectant les condicions de segregació, envasat, etiquetatge, i períodes màxims d'emmagatzematge que estableix aquest decret, amb l'excepció de l'apartat 3.d) d'aquest article.
2. Els residus de grup I seran recollits pels serveis municipals de retirada de residus domèstics generats a les llars, comerços i serveis, en els termes que estableixin les corresponents ordenances municipals i sense perjudici que els

productors d'aquests residus puguin gestionar-los per si mateixos, d'acord amb el que disposa l'article 12.5 de la Llei 22/2011, de residus i sòls contaminats.

3. La recollida i transport extracentre dels residus dels grups II, III i IV s'haurà de realitzar amb subjecció als següents requisits:

- a) Únicament es podrà dur a terme per part de transportistes amb caràcter professional, registrats a la comunitat autònoma en què tinguin la seva seu social i subjectes a les obligacions i responsabilitats derivades de dita inscripció establerta per la Llei 22/2011, de residus i sòls contaminats.
- b) En qualsevol cas, els espais de càrrega dels vehicles utilitzats hauran de ser de caixa tancada, proveïda de pany de seguretat, impermeables, de fàcil neteja i desinfecció, estancs i dotats de sistemes que evitin el desplaçament de la càrrega. També hauran de tenir algun sistema apropiat per a la recollida de pèrdues o vessament accidental de càrrega i amb productes desinfectants. Així mateix han d'estar identificats amb l'anagrama corresponent a residus de bio-risc que figura en l'annex 3 i periòdicament sotmesos a desinfecció.
- c) La persona física o jurídica responsable del transport està obligada a posar en coneixement immediat de les autoritats sanitàries i competents en matèria de residus qualsevol incidència que es produeixi en el mateix.
- d) Durant les operacions de transport, la temperatura de l'habitacle on es trobin els residus no podrà sobrepassar la temperatura de 7° C excepte en el cas que es tracti de residus classificats únicament com punxants i tallants, així com els residus del grup IV, i el seu transport es faci en contenidors homologats a aquest fi que incloguin un germicida que asseguri la no proliferació bacteriana,

4. Els residus de grup V es recolliran d'acord amb les previsions de la Llei 22/2011.

Article 16.

Operacions de tractament i eliminació dels residus sanitaris dels grups II, III i IV.

1. Els residus de grup II poden tractar-se com els de grup III o bé eliminar-se en instal·lacions autoritzades per als codis LER 18.01.02, 18.01.04 i 18.02.03, atenent al principi de proximitat i, necessàriament, al següent ordre de prioritat:

- i. Valorització energètica.
- ii. Incineració.
- iii. Dipòsit en abocador.

2. Tots els residus de grup III s'hauran de sotmetre a esterilització mitjançant les millors tècniques disponibles i complint, en tot cas, els requisits mínims de l'article 17.2. Un cop sotmesos a aquest tractament, en instal·lacions degudament autoritzades, i sempre que, prèviament triturats, quedin irreconeixibles i no generin risc psicoemocional, es poden eliminar mitjançant dels serveis municipals de recollida de residus.

Per a l'eliminació dels residus tallants i punxants, alternativament a la gestió general com a grup III, els centres productors podran optar pel seu tractament en el propi establiment mitjançant dispositius adequats a l'efecte, com els d'arc voltaic o electrofusió, sistemes electroquímics, etc., sempre que garanteixin la seva destrucció immediata i instantània. Aquests equips hauran de comptar amb la pertinent homologació i certificat CE i els seus residus seran eliminats pels serveis municipals de recollida.

3. El tractament dels residus del grup IV es realitzarà en instal·lacions degudament autoritzades mitjançant neutralització química o incineració a una temperatura que pugui assegurar la seva total destrucció, salvaguardant la protecció de la salut i el medi ambient.

Article 17.

Condicions exigibles per les instal·lacions de emmagatzematge, tractament i eliminació de residus sanitaris.

1. Les zones on s'hagin de dipositar els residus abans del seu tractament o eliminació, han de complir com a mínim les mateixes característiques i condicions que aquelles descrites per a cada grup de classificació en el Capítol II.

Totes les instal·lacions de emmagatzematge, tractament i eliminació de residus sanitaris disposaran de mitjans adequats per a la neteja i desinfecció diària.

El personal que presti els seus serveis en les citades instal·lacions haurà d'estar instruït sobre la prevenció del risc relacionat amb l'activitat que desenvolupa.

2. El tractament d'esterilització dels residus sanitaris de grup III, per tècnica d'autoclau o alternativa, ha de complir, com a mínim, les següents característiques:

- Haurà de garantir l'eliminació de totes les formes vegetatives de bacteris, micobacteris, fongs i espores de fongs, virus i espores de *Bacillus anthracis*.
- Amb una periodicitat mínima mensual, es realitzarà una anàlisi microbiològica per tal de comprovar que es compleixen les condicions d'esterilització en tota la massa de residus. S'utilitzarà el *Geobacillus stearothermophilus* o un altre microorganisme de resistència

equivalent, que estigui reconegut internacionalment com a indicador de l'eficàcia de processos d'esterilització físics mitjançant vapor d'aigua.

- Pel que fa al funcionament, s'hauran de seguir les especificacions tècniques del fabricant com a garantia del correcte funcionament de l'autoclau i per tant dels residus tractats.
 - S'incorporarà a cada cicle d'esterilització un indicador químic colorimètric que permeti comprovar per inspecció visual externa que s'ha fet correctament el tractament.
 - Es disposarà d'un sistema automàtic de registre de les temperatures, pressions i temps aconseguits en cada cicle de treball a la zona de la cambra de desinfecció en la qual es tracten els residus, del que s'ha de conservar deguda constància que permeti comprovar el compliment de les condicions de la autorització.
 - Preferiblement s'inclourà un procés de trituració per millorar l'eficàcia del tractament i a l'efecte de que la massa de residus, després aquest, quedi irreconeixible i no generi risc psicoemocional.
3. La incineració, amb o sense recuperació energètica, dels residus sanitaris s'ha de fer amb subjecció al capítol IV del Reial Decret 815/2013, de 18 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament d'emissions industrials i de desenvolupament de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació, que deroga el Reial Decret 653/2003, de 30 de maig, sobre incineració de residus i la Directiva 2010/75/UE de 24 de novembre de 2010, sobre les emissions industrials (prevenció i control integrats de la contaminació), que exposa disposicions per a instal·lacions d'incineració i de coïncineració de residus en el seu capítol IV i imposa valors límit d'emissió en el seu Annex VI, o normes que els substitueixin.

Els residus seran sotmesos a incineració en els mateixos envasos en què han estat recollides.

Quan en la mateixa instal·lació s'incinerin residus sanitaris juntament amb altres de diferent procedència, s'haurà de disposar d'accessos i vies independents per a cada un d'ells fins als punts de combustió, inclòs les rampes o molls de descàrrega.

Queda expressament prohibida la incineració dels residus que contenen mercuri d'amalgames procedents de cures dentals.

4. Els residus de grup III tractats mitjançant el procediment previ d'esterilització descrit sense trituració, que no puguin recollir-se pels serveis municipals, així com els de grup II, podran eliminar-se en abocadors de residus no

perillosos, autoritzats per als codis especificats , de conformitat amb el que estableix l'article 6.c) ii) i iii) de la *Directiva 99/31/CE d'abocadors* i en les lletres b) i c) de l'apartat 3 de l'article 6 del *Reial Decret 1481/2001, de 27 de desembre, pel qual es regula l'eliminació de residus mitjançant dipòsit en abocador i modificacions introduïdes per l'Ordre AAA / 661/2013, de 18 d'abril*, sense realització prèvia de proves, a condició que es compleixin els següents requisits:

- Per a la seva acceptació per part de l'abocador, s'hauran de lliurar en bosses o contenidors perfectament tancats, senyalitzats amb etiquetes d'advertència relatives al seu contingut.
- La descàrrega s'ha de fer de manera que no es produeixi el trencament de les bosses o contenidors en què es transporten.
- No podran barrejar-se amb altres tipus de residus ni amb la resta de residus d'origen domiciliari no perillosos biodegradables.
- Les bosses o contenidors es dipositaran de manera localitzada, formant túmuls, i en el mateix dia de la seva deposició seran coberts amb una capa de terres.
- Es garantirà en tot moment una adequada recollida de lixiviats en aquesta zona i el seu adequat tractament.
- A la superfície de l'abocador es delimitarà i senyalitzarà la zona on s'han dipositat residus sanitaris. La presència de persones en aquesta zona es limitarà a aquelles que realitzen les operacions de descàrrega i durant el temps imprescindible per desenvolupar la seva activitat laboral. En aquesta zona no s'efectuarà cap obra que pogués provocar el seu alliberament, com la perforació de sondejos o la realització d'excavacions.
- Anualment es procedirà a delimitar sobre un plànol de l'abocador la zona del mateix on s'hagi realitzat el dipòsit de residus d'aquest tipus, indicant les cotes superior i inferior d'aquesta zona. Aquesta informació, juntament amb la del llibre de registre i control d'entrades i sortides previst per la legislació, es remetrà anualment a l'òrgan competent en matèria de residus del Govern de les Illes Balears.
- Un cop tancat l'abocador o la cel·la, es conservarà el plànol corresponent de la seva ubicació en el qual s'indiqui que s'han dipositat residus sanitaris.
- A la clausura de l'abocador així com en el seu manteniment posterior, s'han de prendre les mesures apropiades per evitar el contacte humà amb els residus , limitant els usos possibles del sòl a aquest efecte.

Capítol IV.

Ordenació de l'activitat.

Article 18.

Obligacions dels productors de residus sanitaris .

Les activitats productores de residus sanitaris queden subjectes al règim de comunicació davant l'òrgan competent en matèria de residus de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en els termes que preveu el capítol III del títol III de la Llei 22/2011, de 28 de juliol , de residus i sòls contaminats. Aquesta comunicació es realitzarà de forma independent per a cada centre productor.

En aquest tràmit hauran d'incloure una declaració responsable del compliment de les previsions contingudes en aquest decret relatives a l'elaboració del Pla Intern de Gestió o Document Bàsic de Gestió de residus previstos en l'article 11.

Les persones físiques o jurídiques productores d'aquests residus han de complir totes les obligacions que s'estableixen en els articles 17 i 18 de l'esmentada Llei 22/2011 de residus i sòls contaminats i en particular les de control documental igualment assenyalades a l'article 12 d'aquest Decret.

Els productors de residus sanitaris han de permetre el lliure accés als seus establiments a l'autoritat sanitària i ambiental inspectora, així com proporcionar-los tota la documentació relacionada amb els residus sanitaris que sigui requerida per aquesta.

Article 19.

Obligacions dels transportistes de residus sanitaris.

Les persones físiques o jurídiques transportistes de residus sanitaris hauran de complir totes les obligacions que es deriven dels articles 25, 26 i 29 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats i del Reial Decret 180/2015, de 13 de març, pel qual es regula el trasllat de residus a l'interior del territori de l'Estat.

Article 20.

Règim administratiu de les operacions d'emmagatzematge, tractament i eliminació dels residus sanitaris.

1. Quan els residus sanitaris siguin objecte de tractament en els propis centres productors, aquest s'ajustarà al que disposen els articles 16 i 17 del present decret i s'aplicarà el règim jurídic de les autoritzacions per a la gestió de residus que li sigui aplicable .

2. Quan els productors no tractin els seus propis residus estaran obligats a encarregar el tractament d'aquests a un gestor autoritzat, de conformitat amb el que es disposa a continuació i tenint especialment en compte els aspectes

inclosos en el Real Decret 180/2015, de 13 de març, pel qual es regula el trasllat de residus a l'interior del territori de l'Estat, a efectes de garantir la traçabilitat dels fluxos de residus. En qualsevol cas hi ha d'haver un contracte previ i vigent entre els agents implicats en cada fase de la gestió.

3. El tractament dels residus sanitaris es realitzarà en instal·lacions degudament autoritzades per l'òrgan competent en matèria de residus del Govern dels Illes Balears tenint en compte rigorosos criteris d'innocuitat, asèpsia i salubritat per garantir la protecció del medi ambient.

4. Aquestes autoritzacions s'atorgaran en atenció a la normativa que els sigui aplicable; fonamentalment la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, en els seus articles 20 i 27 i, eventualment, la normativa sobre autorització ambiental integrada i tenint en compte aquella relativa a la avaluació d'impacte ambiental.

5. Les entitats o empreses gestores de residus sanitaris estan obligades a permetre el lliure accés als seus establiments a l'autoritat sanitària i ambiental, així com a proporcionar tota la documentació relacionada amb els residus sanitaris que sigui requerida per aquests.

6. Els gestors de residus sanitaris hauran de presentar davant de la Conselleria competent en matèria de residus, abans de l'1 de febrer de cada any, una memòria resum de la informació continguda en l'arxiu cronològic en compliment de l'article 41 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.

Capítol V.

Competències

Article 21.

Distribució de competències .

S'atribueix a l'òrgan competent en matèria de Salut del Govern dels Illes Balears, actualment la Conselleria de Salut, en relació al que disposa el present decret, les competències relatives a la inspecció intracentre i supervisió dels Plans Interns de Gestió de Residus .

La Conselleria competent en matèria de residus, actualment Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, sense perjudici de les competències de les entitats locals, i en atenció a l'actual estructura organitzativa del Govern de les Illes Balears, exercirà les competències relatives a la inspecció, autorització i registre contemplats per a la producció i gestió de les residus sanitaris, així com les derivades de l'impacte ambiental de les mateixes.

Capítol VI.

Infraccions i sancions.

Article 22.

Normativa sobre el règim d'infraccions i sancions.

L'incompliment o inobservança de les disposicions contingudes en el present decret, serà considerat infracció i sancionable d'acord amb el que estableix la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i Llei 4/1992, de 15 de juliol del Servei Balear de la Salut, així com en les seves normes de desenvolupament, segons els respectius àmbits d'aplicació.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que contradiguin o s'oposin al que disposa aquest Decret, i expressament el *Decret 136/1996, de 5 de juliol, d'ordenació de la gestió dels residus sanitaris a la comunitat autònoma de les Illes Balears*.

Disposició final primera.

Habilitació per al desenvolupament.

S'habilita a les persones titulars de les conselleries competents en matèria de salut i de medi ambient per establir, en el seu respectiu àmbit competencial, les normes de desenvolupament que resultin necessàries per a l'execució i desenvolupament en l'aplicació d'aquest Decret. Especialment aquelles que es refereixen a possibles modificacions en els terminis i temperatures d'emmagatzematge dels residus sanitaris.

Disposició final segona.

Entrada en vigor.

El present Decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Annex 1.

Llistat de malalties infeccioses.

Totes les causades per:

1. Agents causants d'infeccions altament virulentes, eradicades, importades o amb molt baixa incidència a Espanya. S'inclourà qualsevol residu en contacte amb els pacients afectats de les següents malalties:
 - Febres hemorràgiques víriques: FH de Crimea-Congo, Febre de Lassa, Marburgo, Èbola, Febre Argentina (Junín), Febre Boliviana (Machupo), Complex encefàlic transmès per artròpodes vectors (arbovirus): Absettarow, Hanzalova, Hypr, Kumlinge, Kiasantur

Forest Disease, Febre Hemorràgica de Omsk, Russian spring-summer encephalitis

- Herpes virus simiae (Monkey B virus)
- Ràbia
- Carbuncle (Bacillus Anthracis)
- Borm
- Melioidosis
- Diftèria
- Tularèmia
- Verola (eradicada)

2. Agents causants d' infeccions de transmissió oral-fecal. Qualsevol residu contaminat amb femtes de pacients afectats de:
 - Còlera.
 - Disenteria Amebiana
3. Agents causants d' infeccions transmeses per aerosols. Qualsevol residu contaminat amb secrecions respiratòries de pacients amb les següents infeccions:
 - Tuberculosis
 - Febre Q
4. Agents de les malalties de transmissió sanguínia següents: hepatitis B, hepatitis C, altres hepatitis de transmissió parenteral y virus de la immunodeficiència humana (SIDA). Afecta als filtres de diàlisi de màquines reservades a aquests pacients, així com a la seva sang i hemoderivats.
5. Residus d' animals infecciosos. Cadàvers, parts del cos i altres residus anatòmics d' animals d' experimentació que hagin estat inoculats amb els agents responsables de les infeccions indicades en els punts anteriors, així com els residus procedents dels llits d'establació d'aquests animals.
6. Finalment, també es considerarà qualsevol altre agent biològic que les autoritats sanitàries o el centre generador considerin que hagi de ser inclòs en aquest grup.

Annex 2.**Correspondències de classificació dels Residus Sanitaris amb els codis de la Llista Europea de Residus (LER).**

Residus	Tipus de residus	
Grup I	Residus assimilables a urbans	
Grup II	LER 18 01 04 LER 18 02 03	Residus de serveis mèdics o veterinaris, la recollida i eliminació dels quals no són objecte de requisits especials per prevenir infeccions
Grup III	LER 18 01 02	Restes anatòmiques, òrgans i bosses i bancs de sang.
	LER 18 01 03 * LER 18 02 02*	Residus de serveis mèdics o veterinaris la recollida i eliminació dels quals són objecte de requisits especials per prevenir infeccions (inclou tallants i punxants infecciosos)
	LER 18 01 01 LER 18 02 01	Objectes de serveis mèdics o veterinaris tallants i punxants (excepte infecciosos)
Grup IV	LER 18 01 08 * LER 18 02 07 *	Medicaments citotòxics i citostàtics
Grup V	LER 18 01 09 LER 18 02 08	Restes de medicaments i medicaments diferents als citotòxics i citostàtics.
	LER 18 01 07 LER 18 02 06	Productes químics no peril·losos
	LER 16 05 06 *	Productes químics de laboratori que consisteixen en, o contenen, substàncies peril·loses, incloses les mescles de productes químics de laboratori
	LER 18 01 06 * LER 18 02 05 *	Productes químics que consisteixen en substàncies peril·loses
	LER 18 01 10 *	Residus d'amalgames procedents de cures dentals

La llista europea de residus està sotmesa a revisions periòdiques , de manera que si fos modificada i això afectés a les denominacions i codis anteriorment descrits, aquesta taula hauria d'adaptar-se igualment a les modificacions que s'haguessin produït.

Annex 3.

Anagrama / pictograma internacional indicador de bio-risc.

Annex 4.

Llegenda material contaminat químicament .

